

Звіт про роботу Луганського обласного відділення УБА за 2016-19 роки

У звітному періоді ЛОВ УБА здійснювала свою роботу відповідно до Статуту та річних планів роботи.

Збільшено членство в організації та становило 356 дійсних (у порівнянні з 2016 роком – 305).

Протягом року діяльність громадської організації була спрямована на наступне:

- Адвокація бібліотек та організації в умовах реформування
- Підвищення кваліфікаційного рівня працівників бібліотек
- Розвиток неформальної освіти для населення на базі бібліотек

З 2014 року в наслідок розгортання бойових дій в Луганській та Донецькій областях, Луганське обласне відділення УБА взяло на себе моніторинг ситуації з роботою бібліотек в цих областях публічні бібліотеки цих регіонів, оскільки з 2014 року була призупинена робота обласних бібліотек цих регіонів.

Протягом 2015-2016 років ЛОВ УБА збирало звіти щодо роботи бібліотек області, провело низку тренінгів (вікі-вишколи у рамках вікіфесту Луганщина), семінар для директорів, встановлені зв'язки з бібліотеками переміщених вищів Луганщини. Було відслідкувано ситуацію з мережею публічних бібліотек - отже ЦБС, що розташовані в районах, по яких пройшла лінія фронту, лишилися деяких своїх філій, і навпаки приєднали до себе сільські бібліотеки інших районів і міст. Ця робота дозволила організувати звітування

бібліотек, підпорядкованих Міністерству культури України в системі ЕСМаР.

Завдяки сприянню ЛОВ УБА на території Луганської області було відновлено проект «Вікно в Америку»: Бібліотечно-інформаційних центр було відкрито в м. Старобільськ.

Відсутність повноцінного методичного центру була компенсована навчанням бібліотекарів у РТЦ інших областей.

Саме за наполягання ЛОВ УБА, Луганською обласною військово-цивільною адміністрацією було прийнято рішення про відновлення роботи Луганської ОУНБ ім. Горького на підконтрольній державі території у м. Старобільськ.

****

Один з головних напрямків, який, за сприянням ЛОВ УБА, взяли на озброєння бібліотекарі регіону – участь у міжнародних проектах та програмах, спрямованих на згуртованість громад, подолання наслідків воєнного конфлікту, відновлення самоврядування, підвищення активності громадян. Бібліотекарі заявили про себе, як найактивніша частина суспільства і цілком занурилась саме у громадську діяльність та набули безцінного адвокаційного досвіду. Протягом звітнього періоду бібліотеки Луганської і Донецької областей приймали участь у 11-ти таких проектах, серед них:

- проекти, спрямовані на розвиток бізнесу та згуртованості громад, що підтримувались ПРООН
- проекти МОМ та Уряду Японії (Підтримка стабілізації громад, що зазнали наслідків конфлікту на Донбасі). Майже 70% реалізованих в області проектів були реалізовані саме на базі публічних бібліотек. Завдяки чому в бібліотеках регіону здійснені часткові ремонтні роботи, придбані меблі та техніка.
- Тренінги з безпеки в зоні АТО, організовані ГО Восток SOS

- Бібліотекарі стали учасниками громадської ініціативи “З Країни в Україну” та приймали участь в організації міських фестивалей.
- Проекти Ради Європи, спрямовані на підвищення громадської активності, де бібліотечні фахівці виступали в якості експертів з організації піар-акцій.
- Волонтерський культурно-просвітницький проект «Агітпотяг “Труханівська Січ”».
- «Замінімо мури відчиненими вікнами»: проект DVV International та інформаційно-дослідного центру «Інтеграція та розвиток» за підтримки МЗС Німеччини
- та інші.

Ці волонтерські проекти та міні-гранти на підтримку місцевих громад надали можливість налагодити стосунки з бізнес-сферою регіонів, вивчити як працюють органи місцевого самоврядування в різних районах, що допомагало залучати нових партнерів та реалізовувати свої професійні завдання.

Окрім цього, представниками бібліотечної спільноти в регіоні реалізовувались проекти, що були спрямовані саме на бібліотеки та оголошувались та/або підтримувались Українською бібліотечною асоціацією. Найпотужніші з них:

- «Містки громадської активності» (проект з картування громад), що фінансується Європейським Союзом (Луганська ОУНБ м. Старобільськ)
- «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках» за підтримки Європейського Союзу (Новоайдарська районна бібліотека, Новопсковська центральна районна бібліотека, Сватівська центральна районна бібліотека, Центральна бібліотека Лисичанської ЦБС)
- «Моя нова поліція: громадська підтримка реформи Національної поліції» (Северодонецька міська бібліотека)

- «Пульс» (Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні) для бібліотек та громадських організацій об'єднаних територіальних громад, за підтримки міжнародної організації IREX

-

****

Важливий напрямок роботи ЛОБ УБА - запровадження дієвих інструментів адвокації.

У звітному періоді реалізовано наступні адвокаційні проекти:

«Піар-офіс сучасних бібліотек: обласна школа адвокації», спрямована на розповсюдження досвіду Новописковської ЦБС співпраці з місцевими ЗМІ та органами самоврядування.

«Сільська бібліотека – змінюємо імідж», основна мета якого – допомогти найбільш успішним та потенційно потужним бібліотекам-філіям змінити напрямки роботи, навчитись співпрацювати з місцевим самоврядуванням, шукати партнерів та шляхів вирішення проблем. В цілому за проектом проведено 5 спеціальних тренінгів.

Регіональний бібліотечний форум та Ярмарок бібліотечних інновацій, на якому бібліотекарі регіону поділились досвідом роботи та власними досягненнями з мешканцями області (2016 рік)

Обласний форум працівників сільських бібліотек «Сільська бібліотека – фундація громадських перетворень» на базі Біловодської ОТГ з залученням громадськості області та представників громадських організацій, активістів регіону та представників, місцевої влади (2019 рік)

Особливу увагу бібліотечна спільнота Луганщини приділяла проблемі отримання бібліотеками регіону нової сучасної української книги. В цьому напрямку були здійснені наступні кроки:

- Підтримка проекту «Дорога на Схід
- Підтримка ініціативи «Жива бібліотека
- Здійснювався збір книг через соцмережі.
- ЛОВ УБА стали партнером Всеукраїнського руху обміну книгами (в рамках ініціативи «З Країни в Україну») – «Відкрита бібліотека».

З 2016 року Луганське ОВ УБА здійснювало організаційні заходи з реалізації Всеукраїнської акції УБА «Передплати газету мешканцям зони АТО». В рамках акції було передплачено 54 назви газет та журналів та доставлено в населенні пункти «сірої зони» більш за 3 тис. примірників. Газети потрапляли у всі куточки прифронтової зони. Інформацію щодо ініціативи висвітлювали місцеві ЗМІ та Перший національний канал. З червня 2016 року партнерам акції стало Міністерство оборони України в особі груп ЦВС.

Робота з мешканцями наших регіонів виявила ще одну гостру проблему, яка постала перед бібліотекарями Луганщини: як заподіяти інформаційної агресії, дезінформації, що з'являється в Інтернеті. ЛОВ УБА започаткувала низку тренінгів «Бібліотеки як інформаційні центри під час гібридної війни», спрямованих на здобуття бібліотекарями навичок протидії дезінформації, інформаційним вкиданням та запобігання маніпулюванню свідомістю.

В 2018-19 роках видано бюлетень ЛОВ УБА з інформацією про здобутки організації за останні 4 роки, який розповсюджується серед мешканців регіону.

В 2019 році ЛОВ УБА разом з Луганською ОУНБ та в партнерстві з Молодіжною секцією УБА запровадила Всеукраїнську промо акцію для молоді «Тиха вечірка в бібліотеці». В березні акція пройшла в 21 бібліотеці країни – головний майданчик Луганська ОУНБ, а в грудні до акції підключились 36 бібліотек з головним майданчиком – Наукова бібліотека ім. Максимовича КНУ ім. Т.Шевченка (м.Київ), яку відвідали 350 людей. Фінансову підтримку заходу здійснювала ЛОВ УБА та ПРООН.

*****

В центрі уваги ЛОВ УБА залишалася організація професійного навчання бібліотекарів. Разом з обласним методичним центром продовжено роботу обласної школи працівників бібліотечних Інтернет-центрів «З ІТ на ти», продовжено роботу з медіа грамотності, започатковано навчання з такої тематики як: «Event-менеджмент» та «Комунікація в соцмережах», «Основи дизайну».

За фінансової підтримки регіонального відділення бібліотекарі Луганщини впродовж року приймали участь в наукових професійних заходах всеукраїнського та міжнародного рівня, організованого ВГО «Українська бібліотечна асоціація», де гідно представляли Луганську область, саме:

Всеукраїнській Зимовій школі молодого бібліотекаря;

Всеукраїнській бібліотечній школі адвокції;

Міжнародній науковій конференції «Сучасна бібліотечна освіта: орієнтири співтворення»;

Міжнародному Львівському бібліотечному форумі;

Міжнародному форумі молодих бібліотекарів;

Семінари для бібліотекарів Луганської та Донецької областей «Бібліотека в пошуку нових ідей» у межах програми ООН з відновлення і розбудови миру «Громадська безпека та соціальна згуртованість», де представники відділення працювали і у якості слухачів (6 осіб), і у якості тренерів.

У квітні 2019 року представники ЛОВ УБА приймали участь у спеціальній сесії з навчання активу регіональних відділень, в межах Міжнародної Конференції «Бібліотека і книга в контексті часу».

Щороку ЛОВ УБА проводить професійні конкурси для бібліотекарів області та підтримує переможців фінансово та організаційно.

*****

В контексті освітніх інновацій в країні, неформальна освіта для мешканців громад – важлива діяльність громадської організації, який викреслился в останні роки чи не в один з найприоритетніших напрямків. В Регіональному тренінговому центрі ЛОВ УБА, що діє на базі Луганської ОУНБ, надавалися освітні послуги як бібліотечній спільноті, так і населенню області, загальний перелік навчальних

напрямоків – дослідження соціально-біологічного явища «гендер» та виїзні майстер-класи для громади й бібліотечних фахівців за темою антилекцій 16+, тренінги з медіаграмотності та кібербезпеки.

Для бібліотечних фахівців тренінговий центр готував навчальні заходи за десятьма напрямками: дизайну «Життя. Біль. Дизайн»; підготовки фото для соціальних мереж «ФОТОдзен»; написання дописів для соціальних мереж «Непісні постпости»; SMM-менеджмент «Позиціонуємо себе в Instagram»; авторського права «Авторське право у цифрову епоху; вивчення сервісів Google; основ event-менеджменту «Як організувати успішний захід у бібліотеці», культури українського мовлення за Новим Українським Правописом.

Ключовий напрямок діяльності РТЦ - просування інформаційних технологій серед населення різної вікової категорії. У звітному році ЛОВ УБА активно включилось в роботу по створенню мережі клубів кодування загальноукраїнської мережі Code Club UA. За 2019 рік в області створено 13 клубів, в яких займаються 17 груп дітей і підлітків. Проєкт підтримується Ресурсним центром ГУРТ, за підтримки SAP.

*****

Пошук партнерів – важливий напрямок в роботі, який підвищує авторитет організації та підвищує її спроможність. В 2019 році партнерами ЛОВ УБА залишалися Старобілський міський центр

зайнятості, Старобільська міська рада, Луганський обласний краєзнавчий музей.

В 2019 році підписано меморандум про співпрацю з Регіональним управлінням юстиції в Луганській області щодо взаємодії органів юстиції з публічними бібліотеками межах програми «Я маю право». За рік проведено 8 спільних тренінгів та заходи в межах програми «Я маю мрію».

Голова Президії ЛОВ УБА

Інна РИБ'ЯНЦЕВА